

RAN-2409000302040002

F.Y.B.R.S. (Sem. II) Examination April - 2026
INT. DISCI : ID 102/B : Rural Finance & Co-operation

Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દશાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
 Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (દશ માંથી આઠ)
(08)

- ભારતમાં ચલણી નોટો કોણ બહાર પાડે છે?
 (A) ભારત સરકાર (B) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
 (C) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા (D) નાણામંત્રાલય
- એક રૂપિયાની નોટ ઉપર કોની સહી હોય છે?
 (A) આર.બી.આઈ. ગવર્નર (B) નાણા સચિવ
 (C) વડાપ્રધાન (D) રાષ્ટ્રપતિ
- આર.બી.આઈ.નું વડુમથક ક્યાં આવેલું છે?
 (A) નવી દિલ્હી (B) કલકત્તા
 (C) મુંબઈ (D) ચેન્નઈ
- આર.બી.આઈ.ની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી?
 (A) 1 એપ્રિલ 1930 (B) 1 એપ્રિલ 1935
 (C) 1 એપ્રિલ 1940 (D) 15 ઓગસ્ટ 1947
- રેપોરેટ (Repo Rate) કોણ નક્કી કરે છે?
 (A) નાણામંત્રી (B) એસ.બી.આઈ.
 (C) આર.બી.આઈ. (D) SEBI
- ચોખા આપીને કાપડ મેળવવાની આર્થિક વ્યવસ્થા કયા નામે ઓળખાતી હતી?
 (A) નાણાપ્રથા (B) સાટા પ્રથા
 (C) બેન્કિંગ વ્યવસ્થા (D) ઉધાર પ્રથા
- માંગમાં વૃદ્ધિ થવાના કારણો થતા ભાવ વધારાને કેવો કુગાવો કહે છે?
 (A) માંગ પ્રેરિત (B) ખર્ચ પ્રેરિત
 (C) વેતન પ્રેરિત (D) નફા પ્રેરિત
- બેંકની શાખા ખોલવા માટે કોની મંજૂરી ફરજિયાત છે?
 (A) રાજ્ય સરકાર (B) મુખ્યમંત્રી
 (C) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા (D) સ્થાનિક કોર્પોરેશન

9. ક્રિશન ક્રેડિટ કાર્ડ (KCC) યોજના કયા વર્ષમાં શરૂ કરવામાં આવી હતી?
(A) 1990 (B) 1995
(C) 1998 (D) 2000
10. ભારતમાં કઈ સંસ્થા કૃષિ અને ગ્રામીણ વિકાસ માટે પુનઃ ધિરાણ પૂરી પાડે છે?
(A) RBI (B) NABARD
(C) SIDBI (D) LIC

- પ્ર. 2 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ત્રણ માંથી બે) (06)
1. ભારતીય વિત વ્યવસ્થા ટૂંકમાં સમજાવો.
 2. 'વિકાસ અને વૃદ્ધિ માટે બચત જરૂરી છે.' સમજાવો.
 3. આર.બી.આઈ.ના કાર્યો જણાવો.
- પ્ર. 3 મંદી એટલે શું? મંદીના કારણો વિશે તમારા વિચારો પ્રસ્તુત કરો. (12)
અથવા
- પ્ર. 3 નાબાર્ડની સ્થાપના અને હેતુઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- પ્ર. 4 મધ્યસ્થ રિઝર્વ બેન્ક અને તેના કાર્યની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (12)
અથવા
- પ્ર. 4 શાખ સર્જન અને તેને અસર કરતા પરિબળો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્ર. 5 ટૂંકનોંધ લખો. (ત્રણ માંથી બે) (12)
1. સહકારી બેંકોનું ત્રિસ્તરીય માળખું
 2. કુળાવો
 3. રાષ્ટ્રીયકરણના હેતુઓ